

Περισσότερο από 20 χρόνια, “αποσπασμένος” αποκλειστικά, στα γράμματα, ο Δ. Χαριτόπουλος, επιστρέφει με το “μυθιστόρημα” εκ Πειραιώς”. Μετά από τέσσερα χρόνια εκδοτικής παύσης, επανέρχεται και καταγράφει τα παιδικά, τα εφηβικά του χρόνια μέχρι του σημείου που ολοκλήρωσε, με κάποια καθυστέρηση, τον κύκλο των εγκυκλίων του σπουδών.

Μας αποκαλύπτει την πατρίδα των παιδικών του χρόνων, από το '47 που γεννήθηκε ως το '67 που *“τελείωσε την τελευταία τάξη σε ένα μικρό ιδιωτικό γυμνάσιο στο Πασαλιμάνι απέναντι από τον ανηφορικό κηπάκο που είναι και το Άγαλμα της Μητέρας.”* όπως σημειώνει στην προτελευταία παράγραφο του πονήματός του.

Μας παρουσιάζει τον κόσμο που πρωτογνώρισε, έναν κόσμο απροκάλυπτα και συχνά, τουλάχιστον επιφανειακά, αδικαιολόγητα βίαιο, σε μια συνοικία του μεταπολεμικού Πειραιά όπου *«όλα μπορείς να τα δεις και να τα κάνεις, όλα εκτός από ένα, να κάνεις το ζόρικο»*. Τα Μανιάτικα. Αυτές είναι οι πρώτες εικόνες του, τα πρώτα βιώματα. Ήρωάς του είναι «το παιδί». Πάνω του τρέχει το χρόνο, διηγείται τα συμβάντα, περιγράφει την άγρια πλευρά της ζωής και είναι βίαιη, είναι άγρια, είναι ζούγκλα, διότι δεν περισσεύει ούτε χώρος, ούτε χρόνος, ούτε χρήμα. Διότι είναι ένας αγώνας επιβίωσης.

Περιγράφει κατατοπιστικότερα, την μορφή της κοινωνίας, υπερασπίζεται συνθήκες και ανθρώπους που πριν 40 χρόνια ήταν βαθιά κατηγορούμενοι και αμαρτωλοί, όπως οι ρεμπέτες, απαλλάσσει τις πουτάνες, περνώντας μας την εικόνα της σχεδόν ευτυχισμένης πόρνης χωρίς να θυμίζει τη αντίστοιχη φιλμογραφία του Ντασέν. Παραθέτει εκατοντάδες ονόματα. Ονόματα εμπορικών και πολεμικών βαποριών, δρόμων, ρεμπετών, προσωπικοτήτων, συνοικιών, καλλιτεχνών. Στις παραγράφους του παρελαύνουν, πολιτικοί, μαγκίτες, φονιάδες, κουτσαβάκια, γνήσιοι και δήθεν, χασικλήδες, καμπαρετζούδες, ποδοσφαιριστές, στριптиζούδες ντόπιες και αλλοδαπές, μαγαζάτορες της νύκτας, παρελαύνει ένα ολόκληρο λιμάνι για 20 χρόνια.

Συχνά έχεις την εντύπωση της υπερβολής, διότι είναι ένας κόσμος άγνωστος που οι περισσότεροι από τους αναγνώστες τον γνώρισαν μέσα από αφηγήσεις αλλοτρίων. Το στολίζει το κείμενο του ο Χαριτόπουλος με συμπεράσματα. Μεταφέρω, αντιγράφοντας, λίγο από το κλίμα:

«Το λιμάνι είναι ένα ανοικτό στόμα για να τραφεί η χώρα» σ. 185

«Τα βαπόρια έχουν φωνή» σ.193

«Τα βαπόρια δεν μιλάνε ποτέ άσκοπα» σ. 194

«Στη Δραπετσώνα άναψαν τα φώτα του ρεμπέτικου» σ.209 για να τελειώσει στη σελίδα 401 γράφοντας:
«..ανοίχτηκε στον κόσμο οπλισμένος ανάμεσα σε άοπλους αλλά χωρίς να το δείχνει.»

Γράφτηκε ότι είναι το καλύτερο βιβλίο, παγκοσμίως, που αναφέρεται σε λιμάνι. Δεν μπορώ να το ξέρω αυτό, διότι είναι μόλις το δεύτερο που έχω διαβάσει με τέτοιο αντικείμενο. Αυτό όμως που καταλαβαίνω είναι πως γράφτηκε με προσοχή, θάρρος, μεράκι και μια νοσταλγία για ένα σύμπαν που δεν υπάρχει πιά.

Στο τέλος φιλοξενείται και ένα γλωσσάρι που θα εξυπηρετήσει ιδιαίτερα στην ανάγνωση τους όχι και τόσο «περπατημένους». Περιέχει την ερμηνεία είτε άγνωστων, είτε ξεχασμένων στην τρέχουσα, κάπως δυτική, ίσως και περιορισμένη πιά, σε λεξιλόγιο, καθημερινή μας γλώσσα .